

Nemzeti Társalkodó.

Aprilis' 7-dik napján 1852.

II. Jó'sef, II. Leopold és II. Fridrik.

A' Historia-tanulás egy útazás; a' történetek' országában, tapasztalás végett. Vannak helyek és tárgyak földünk' területén, melyek megkülönböztetve érdemesek az útazó' figyelmére. Így van ez a' történetek országában is. Mindent felkeresni és megésmerni ezen határtalan mezőben, a' mellett hogy lehetetlen, nem is elmulthatatlan szükséges. A' nevezetesebb pontokat ki tudni választani; azok körül az életre hasznos befolyásu esmereteket szerezni, a' historicus' érdemei közzé tartozik. Vannak a' historiában bizonyos történetek, melyek okaikban, és következéseikben, különös ingerrel bírnak a' vizsgálódó' lelkére nézve; vannak emberek, kiknek tetteik határozó befolyással vannak hosszás időkre, 's nevezetes változások előállítások' okai. Az ilyen epochalis emberek, mint megannyi magosra emelt oszlopok, úgy állanak a' politikai világ' theátrumán. Ilyen emberek, az újabb idők historiájában II. Jó'sef, II. Leopold, és II. Frid-

rik. Náluk nélkül, a' jelen idő' gazdag történetei, bajosan állottak volna elő. Megérdemlik hát, hogy karakter-vonásaik, mint genie fejedelmek' tulajdoni öszsze szedettetve, emlékezetünkben megújitassanak. Ezt megpróbálni, és másokkal is közleni, azt gondolom, hogy a' nagyok iránti tisztelet kívánja.

II. *Jó'sef.*

Az ő magassan járó lelke szerette, mint IV Henrik, az egyszerű polgári életet. Öltalmazta a' polgárságot, és közönséget az emberiség' ezen sok milliókból álló nevezetes classissát, a' nagyok' nyomásai, és a' tisztviselők' despotismussai ellen. Megvetett minden csalfa színt, 's egész tüzzel dolgozott a' dolgok' valódiságán. A' nép világozítása, 's azon épült jólléte, intézetei és törekedései' fő célja volt. Megszaporította a' falusi iskolák' számát, melyek minden foglalkozások mellett is, a' nép művelésére becsesek voltak. Eltörlötte, amaz emberiség gyalázatját, az örökös jobbágyságot. Polgárokka tette a' tolerantiálé edictum által, a' protéstánsokat. Az érdem útját mindenek előtt felnyitotta a' tisztelet templomába való eljuthatásra. Határok közzé szorította az aristocrátia' veszedelemmel harapodzó lelkét. Elő segítette a' beszéd- és írásbeli szabadságot, a' censura megszelidítésével. Klástromokat törlött-el, azoknak jövedelmekét jótévőbb célok elérésére fordította. A' törvényekbe új lelket öntött; törekedett alattva-

lőjit; az iránt meggyőzni; hogy már lehetné
előbb is lépni, hogy az ujítás a' világ lel-
kével megegyezőleg egy nemzetnek nem rom-
lására, hanem épületére; nem gyálatatjára;
hanem dicsőségére szolgál. Mind ezen töre-
kedéseiert a' dicső Fejedelem; a' jutalmát
csak halála után nyerte-még; äkkör sem an-
nyira plánumai megvalóságosodásiban; mint
az értelmesebbek' köz tiszteletében. Ezeket
tudva és vallva-még a' Nagy Fejedelemtől;
az marad még jegyzésre méltónak: hogy az
általja intézetbe vett jókat, nem az autócra-
tiából, hanem az ő személyes tulajdonságai-
ból lehet ki következtetni. Nem az akkori
idő, hanem éppen a' Gondviselés lelke dol-
gozott benne.

A' határtalan uralkodás' hibáitól nem
volt egészszen ment; ezen Nagy Fejedelem
igazgatása. Sok jóltévő intézetei; nem csak
süker nélkül maradtak; hanem még ártal-
mások is valának; mivel azoknak elfogadá-
sára, a' közvélekedést köz felvilágosítás ál-
tal előre nem készítette-el. Minekelőtte az
értelem napja mindenre nézve kisütött vol-
na, azt kívánta, hogy minden lásson. Elöl-
járt intézeteivel a' nép' tehetségénél, és az
idő lelkénél, olyan hibája ez a' dicső Fe-
jedelemnek melyért tiszteletünknel egyebet
nem érdemel. Dicséretet nem érdemelhető
fogyatkozásnak veszik némelyek az ő intéze-
teiben azt; hogy a' míveltségben; szokás-
ban, és erkölcsben egymástól annyira kü-

lönböző alattvalóit, és tartományjait mind egyforma törvények és igazgatás alá akarta venni 's azt egy olyan probatételnek veszik, mely mind az időre nézve éretlen, mind a' papság és aristocratismus ellentállása miatt kivihetetlen volt. De ennél bizonyoson menthetetlenebb ő abban, hogy Lengyelországnak az ő idejében történt felosztását, egyiknek nekie is lehet tulajdonítani. A' becses emlékezetű Nagy Fejedelemről írt soraimat, egy politikus írónak ezen szavaival rekesztem-bé: Az alattvalók' boldogságát erőszak-kal is próbálni kívívni; a' milyen dicséretére van egy Fejedelem szívének, éppen olyan homályt vét értelmére. —

II. *Leopold.*

A' határtalan uralkodást óltalmazók fontos erősséget vehetnének részekre, a' toskánai N. Herczegség Leopold által való igazgatásából: ez még is, hogy miért nem történik, arra egy rövid átnézése az ő karakter-vonásainak, feleletül szolgálhat.

Tizennyolcz esztendőskorában veszi által a' nagyra termett ifju Herczeg az igazgatást, 's azt kezdi a' kincstári systemába hécsúsított urasági monopolium' eltörlésén, és a' köz terhek kissebbitésén. A' nem közös hasznu intézetek fenállásával, népét nem akarta terhelni; 's azért nem is engedte a' köz kincstárt theátrumokra fordittatni. — A' só árrát csak hamar szinte felére szállította. Az adónak egyszerre huszonöt féle, a' földmivelés és industriára nézve mind igen

terhelő nemeit változtatta, az egy fekvő jószágok' adójává. Már ettől senki sem volt ment. Ezen jövedelmet magok a' közönségek tartoztak beszolgáltatni. E' szerint a' nép meg volt kimélve a' különböző nemű adók' beszédettetések' költségítől, mely másutt a' státus' jövedelmének egy nagy részét nyelie. Könnyebbitett alattvalójin az által is, hogy állandó katonaságot, a' népek' ama legsujjósabb ostorát, nem tartott. A' status adóságát esztendőnként kissebbitette. — Ez a' határok közzé nem szorított hatalmu Fejedelem, igazgatásáról számot adott, azt állítván, hogy az alattvalók' bizodalmat, mind megnyerni, mind megtartani, csak a' közjövedelemről való tiszta és nyilvános számadással lehetne. További gondját az emberiség' sorsát egészen szívébe zárt Regens, a' törvénykezések' igazságosabb és emberibb folyamata' igazgatására fordította. Jobb szerkeztetésbe vette az ítélő székeket. A' törvénykezések fő tökéletességét az egyszerűségben, és hamar lefolyásban helyeztette. A' titkos, 's már csak azért is veszedelmes, a' perlekedő feleket nyughatatlansággal, és félelemmel kinzó törvénykezések helyébe, azoknak nyilvánosságokat állította. Akarmit mondjanak némelyek ez ellen, jó már benne csak az is, hogy a' hírák vigyázóbbak. Sok bűnnek fedele a' titok. Az ő büntetéseket tárgyazó törvényes könyve, az akkori idő' lelkéhez, és tudományok' állásához mérve, ha nem tökéletes is; de dicséretes mér-

téke mégis, a' törvényhozó' humanitássának és bölcsességének. El volt abbap törölve az inquisitio, kínzás, és a' gyalázat béjégzés. A' megkegyelmezés' jussát bölcs mérsékléssel gyakorlotta. — A' luxus ellen nem volt semmi büntetés. A' bölcs Fejedelem példájával ment elő az egyszerű és takarékos, élet módjában, a' helyet hogy alattvalójinak cselekedetbéli szabadságokat, parancsolatokkal és tilalmazásokkal, törvénytelen módon és cél ellen korlátolta volna. A' luxusnak kimaradhatatlan következései, a' különböző rangu személyek összeházasodhatások akadályoztatása; a' gyermekek' jó neveltetések megakadása; az eladósodás, hitet-vesztés, 's mind azokban az erkölcsök', megromlása. Ezeket, a' dolgok' és történetek' akarmely titkos összeköttetésibe is mélyen bénéző Fejedelem jól látta; még sem tartotta célhoz vezetőnek, a' luxus' törvények által eshető zabolázását. Mindenek felett azt kötötte a' nemesség' szívére, hogy az egyszerű élet módjában mutassanak nemesi karaktereket illető jó példát. Értésekre adta alattvalójinak, hogy kegyelme' jeleiben, 's a' hivatalok osztogatásában is különös tekintettel lesz, az itt jó példa-adókra. Bölcs figyelmeztetés! mert egy fényűző, teste, háza, asztala és equipageáért sokat csináló; egy minden költségét, és idejét pompázásra fordító, minden inkább lehet, mint jó tisztviselő. —

Hogy a' köz kincstárt, szükségtelen tisztviselők' fizetésével ne terhelje, eltörölt min-

den haszontalan hivatalokat: a' köz dolgok igazgatását egyszerűbb folyamatra vette, 's ezzel alattyalójit sok oknélkül fizetett és tartott kosztosoktól mentette-meg. A' status' sarkalatos hivatalait gondja volt mindenkor olyanokra bizni, kiknek személyes érdemei méltók a' jutalomra. Akarmely hivatalt is, a' nemes a' nem nemes felett, csak az érdemek' tökéletes egyenlőségek esetében nyerhette-el; egyébkor ennek mindég ama felett volt elsősege. A' tisztviselői önkény, arrogancia és sanyargatás elébe azzal kivánt gátot kötni, hogy magához az elégtételt kereső sérelmes feleknek, mindenkor szabad bemenetelt engedett; 's azt tette kötelességek-ké tisztviselőjinek is. A' hozzá járulhatatlanságot a' hivatalt viselőben, kétség kívül a' legnagyobb kegyetlenségnek tartotta. — A' földművelést, kereskedést és mesterségeket, szabadsággal és a' feudalis relatiókból folyó nehézségek elhárításával kivánta virágoztatni. A' természetényekből álló, akar miféle nemeit az úri adózásnak, mérséklett pénzbeli árron minden megválthatta, kiki tetszése szerint; akarmely mesterségben remekelhetett. A' kereskedésben semmi elzárások, másokat rontó monopoliumok, szabadosok nem voltak. Ezen okos rendszabás' jó következése érezhető volt, különösen a' terméketlen esztendőekben, mikor a' szabad kereskedés akadályoztatása, a' drágaságot rendszerént nevelni szokta; virágoztatta még a'

kereskedést az utak csinálása, és vámok' eltörlése által is.

Senki sem esmérte jobban a' köznép' felvilágosítása hasznait, 's az igazgatás' azt illető köteleztetését, mint ő. Gazdasági intézeteket állított, melyekben a' nép a' föld jó móddal való használására taníttasson, leányokat nevelő oskolákat, hogy gazdaszonszonságot tanuljanak. Egy 1782-ben kibocsátott rendelkezésben kötelességeké teszi a' papoknak a' katechismusi tanításokat; feljebb becsülvén azokat az olyan prédikátzioknál melyek sokszor csak azoknak dicsőségekre szolgáltak, kik azokat tartották, hasznot pedig sehol sem mutattak. — A' klastromok lassan lassan eltöröltettek; fekvő jóságai, a' nép tanítók' jövedelmei nevelésekre; a' szegény sorsu leányok' kiházasításokra; a' szegények' és betegek' háza felsegállítására és a' status adósságai kifizetésére fordítottak; Így találja ki a' bölcs és jó szívü Fejedelmi, hogy mit hová kell fordítani. Egy más, hasonló érdemü 's ő reá dicsőséget sugározó institutuma volt a' bölcs Fejedelemnek „az emberi szeretet társaságának“ felállítására. Ennek tagjai kötelesek voltak: a' betegeket meglátogatni 's apolgatni; a' munka nélküli mester emberek' számára munkát keresni; az atyafiak közt támadt egyenlenségeket eloszlatni, és az ifjuság erkölcsi nevelődéséről gondoskodni. Olyan intézet, mely magában is halhatatlaníthat egy Fejedelmet, magában is elégséges emlékezetét áldásban tartatni.

Ilyen vala a' bölcsek Leopold Toskánában, 's hogy az austriai birodalomban amotti principiumait, nem mindenben követte, ez némelyeknél vádolására szolgált alkalmatossággal. A' környülmények, és relatiók változván, nem lehetett más úton nem indulni. A' birodalom' széles kiterjedése, 's annál fogva a' fogyatkozások hirteleni észre nem vehetése; a' különböző nyelvü, szokásu, kimitveltségü és interesséjü nemzeteknek az uralkodóhoz való politikai, és geographiai különböző tekintetü állása, a' II. Jósef uralkodása alatt történt óriási változások, melyeknek nagy része el lévén sietve, sürgető javítást és helyreállítást kívántak, mind ezek fontos okok voltak, hogy a' toskánai principiumok, avagy csak egy ideig, kimaradjanak 's osztán; az ő rövid ideig tartott uralkodása is okozá, hogy őtet mint austriai Monarchát, bajos megítélni. A' bölcsek ember' karakter-vonásai közzé tartozik, a' javításokat mérséklett lépéseken kezdeni. Az ő uralkodásának kezdete Austriában is olyan volt, mint egy virágokkal gazdag tavasz. A' biztató reménység' virágjait, mint a' természetben, szintugy elforazhatja az idő mostohaasága a' politikai élet nagy kertjében is. Aldás a' bölcsek Fejedelem emlékezetének!!

(következik II. Fridrik)

Pesti Társalkodó 20 Számjában Párvia d a l cím alatt közöltt íratra. Ki-

vonat Lemontey Péter Eduard ezen munkájából: „Die monarchische Staatsverfassung Ludvigs des XIV-ten.

A' párviadal kétségkívül rosznak marad, noha a' tőle félésnek is vannak jó következtetései. Olybá tekinthetni talám azt, mint egy eleven bajnoki-nép civilizatiojára rótt adót, melyet a' bolondok tartoznak megfizetni, míg az okosok hasznokat meritnek belőle. A' becsület védlő kardja hadd tartsa meg büszke törvénytételét, nehogy a' Francziák egy törrel fegyverkezett kezű néppé aljasodjanak.

XIV-dik Lajos Francia Király' egyik fija, midőn tőle Fleury Kardinál egy a' nagy Prior és Marquis Conflans között eredett kettős viadal alkalmatosságával tanácsot kérde, oly feleletet ada, mely nagy elnézésről bizonyít, 's melyből én a' következő helyet emelem-ki: „A' kettős viadalt tiltó törvények nagyon bölcsek; de míg nincs eszköz feltalálva, hogy az ember, becsületét más úton megmentse, hadd tegye egyegy a' mit tenni köteles. — Láttam a' megholt Királyt nagyon keményen banni duellumokkal; de azon pillantatbau, midőn egy tiszt az ő regimentjéből, melyet jobban esmert mint a' többit, ily színű bajba elegyedett, 's magát a' világ képzete szerint mint becsületes ember abból ki nem vonhatta; megengedte a' Király hogy ezen tisztet a' regiment elhagyására kénytelenítsék. Jól látjuk, a' két

okfő egy más mellett meg nem állhat; de egyiknek szintúgy mint a' másiknak, minden embernél meg kell lenni; mert mindkettő meg volt a' legigazságosabb legállhatatosabb Királynál is. (Gróf de Toulouse levele Fleury Kardinálhoz ddtó. 27-ae Mart. 1737) Gróf de Lippe, kire a' portugalliai Királytól, a' porugalliai armáda új organizálása bízott, kijelentette: hogy ő minden tisztet elbocsát, ki lelkesmeretességet ad okul, hogy magát valamely becsület-bajból kimentse, mert a' regement csak vitézek számára áll fen, 's a' többinek van elég klastrom Portugalliában.

A' Törvényből Kérdés.

Micsoda esetekben szabad vagy kell a' saját Just törvényes Perfolyamaton kívül magános vagy köz tett által (via facti privati vel publici) védelmezni? avagy legalább ha következőleg Perfolyamat valik is a' tárgyból a' védelmet elkezdeni?

F e l e l e t.

I. Az oldalos atyafi mag nélkül kiholt közel való atyafiának elmaradott javait a' tiszta és közvetlen örökösödés igazánál fogva, a' Hár. Törv. 1. R. 67-dik címje szerint, törvény, béiktatás, v. perfolyamat nélkül elfoglalhatja, és maga 's maradéki számokra méltó igazsággal megtarthatja, az ily osztályos atyafiak között az örökös vallomány-

nak sem kelletvén a' Hár. Törv. 1. R. 65-k címje szerént törvényes béiktatás. Ha többen vannak az örökösödésbeli egyenlő jussal bírók, mindenik elő állhat a' foglalásra, egyik a' másikat ki nem rekesztheti, mert elsőbbségi just a' törvény a' másik felett egyiknek sem engedett.

II. Az ilyetén módon leszállott, vagy akarki régi csendes bírtokából kifoglalt joknak erőszakos foglalójit és bírtokossait esztendő előtt a' Hár. Törv. 1. R. 68-k címje szerént hasonló erőszakkal ki lehet vetni, mert e' részben az erőt erővel vissza lehet venni. — Ha pedig az örökösnek v. bírtokosnak nincsen elég ereje a' kivetésre, vagy tanácsosabnak tartja ezen erőbeli menedékkal nem élni, ekkor, az esztendő előtt megindítandó panaszos kereset útján, az Ap. 3. R. 8-k címje szerént tisztek által, magát a' bírtokba vissza tétetheti; de ezen folyamat sem tartja-meg ugyan azon törvény szerént a' pernek egész formáját.

III. A' Hár. Törv. 1. R. 40 45-k címjei és az 1791-ki 153-k ideigvaló articulus feltészik: hogy az 1-ső és 2-od izbeli vér atyafiak közös bírtokban lévő jókból osztznak-meg egymás között, 's a' köz törsökök halálok után közvetlen osztálynál egyebet nem is rendelnek azokban. — Tehát nyilván van az érdekelt három törvényeknek ezen feltételéből, hogy azon közös jókat a' megholt köz törsökök halálokkal; perfoljamaton kívül magános cselekedet útján vehették ke-

zekre a' gyermekek és unokák. — Különben is: ha a' fennebiek szerint az oldalos atyafi' magszakadtán, szabad perfolyamaton kívül a' leszállott jókat birtokba venni, úgy ezen esetben méltóbb jussal lehet és szabad; mert az öszszefüggés szorosabb.

IV. A' Hár. Törv. 1. R. 43, 45-k címjei szerint az osztatlan állapotban együtt szerző atyafiak között egyik a' másikat a' birtoból ki nem rekesztheti, 's ha ki akarná vetni, a' másik magános erő útján (via facti) magát a' birtokban méltó jussal oltalmazhatja; mert a' kettő között, az ősi jókat is ide érve csupán az osztály van hátra, úgy de az osztály vagy részekre való való szakasztás, a' közös tulajdonságnak közös birtokban lételeből szokott megesni, és ha egyik a' másik törvénytelen erőszakja miatt osztály előtt semmi részst nem használhatott volna, úgy is a' haszon gyümölcsnek természetesen következő megítélésével csak oda megyenki a' dolog, mintha az birtokban lett volna.

V. A' csupa jegyruhás özvegy aszszony a' Hár. Törv. 1. R. 98-k és Ap. 3. R. 25-k címjei szerint férje halálával perfolyamaton kívül benne marad néhai férje javaiban, mind ideig mind pedig örökösön tartó jussaira nézve. Mert ezen 's más hazai törvények is a' meghólt férfi örökösseit, útasítják az ellenne esztendő után — megindítható illető perfolyamatokra. Különben is az aszszony a' férjhez menetel által a' jegyruháig láttatik mintegy férje jószágát zálogul venni.

VI. Az ily özvegy aszszonyoktól is a' férje örökösseit illető levelek, a' Comp. 4. R. 11-dik címje szerént, perfolyamaton kívül a' temetés alkalmatosságával tiszti pecsétlés által elvétetethetnek.

VII. A' férje nevét megváltoztatott aszszony néhai férje jószágában az ő jegyruhája 's egyéb jussai kifizetéséig, teljes ki-élégítéséig magát védelmezheti minden perfolyamaton kívül; mert a' Hár. Törv. 2. R. 24-k címje a' jószág örökösseit az ellene indítandó perfolyamatra útasítja.

VIII. Az olyan férjfi, kinek felesége magtalan, vagy ha gyermek maradott, de az is gyámatyaság alatt meghal, perfolyamaton nélkül magános erejével felesége v. gyermeke elmaradt javain tarthatja kezét mind addig; míg az örökösök az 1791-ki 154-k ideig való articulusbán elrendelt perfolyamaton útján kiváltják tőle a' jószágot, kit 30 napokig perelni sem szabad.

IX. A' férjhez ment aszszony; férje életében; a' férje javai jövedelme mérsékelt használásában; szükségeihez képest ha férje nem akarná minden ok nélkül az ő tartását kiszolgáltítani, magát megtarthatja magános erő által is; mert ha perfolyamattal kellené azt mindenkor megnyerni; úgy a' törvényes együtt lakás és élés lehetetlenek lennének. — Egyébaránt: Férje halála után is magános cselékedet útján benné marad a' jószágban.

X. Az egyik házas fél a' házassági i-

deje alatt lett közös szerzeménynek közös birtokában magát a' másik kivető erőszakja ellen, a' Hár. Törv. 1. R. 48. 102. 110-dik címjeik feltételek szerint, magános erő által védelmezheti. — Mert a' sajátság és birtok mind kétfős lévén, a' Hár. Törv. 1. R. 68-k címje nyomán, az erőnek erővel ellent lehet állani.

XI. Az atyai hatalom alatt lévő fiu mint a' háznak élő tagja természetesen benne van a' születés tetténél fogva az ő fiúi tartásában, mert a' Hár. Törv. 1. R. 51. 52. 53. 54-k címjeiből megtetszik, hogy a' fiú az atyával együtt lakhatik, együtt élhet 's némely esetekben a' meglévő jókból együtt meg is osztozhatik. Különben: az 1792-ki 2-k articulus 1-ő pontja a' fiúnak a' tartás használásában lételit feltézi 's megerősíti.

XII. Így a' hajdon leány is benne az ő leányi tartásában, még a' szülők holtok után is a' születés tetténél fogva, a' Hár. Törv. 1. R. 28. 29. 92. 100-k címjei fel- és kitételeik szerint. Mert, őket a' köz szülők házaktól kellett férjhez adni 's kiruházni. —

XIII. A' meghalt szülőknek gyám atyaság alá-esett gyermekei eljűtván törvényes ért idejekre, az 1791-ki 52-k art. 10-k pontja szerint gyámattyoktól magok javaikat perfolyamaton kívül kezekre vehetik. Mert azoknak birtokában a' Hár. Törv. 1. R. 40-k címjénél fogva már perfolyamaton kívül megörökösödtek vala, mely valóságos birtok belüli just a' gyámatyai gazdasági kegyes in-

tézet nem megváltoztatni, de sőt a' mely állapotban lesz állott, védelmezni köteleztetett.

XIV. Az atyai 's gyámatyái hatalom a' szülői szeretet és törvény határai között, magános erőnni v. tett által abban az esetben is gyakoroltathatik, midőn annak bizonyos részbeli gyakorlása iskolai v. mesteri igazgatóra bizatik. Ez több hazai törvényekből, a' köz intézetből, eleven szokásból és a' tárgy természetéből világos.

XV. A' földes uri hatalom az 1791-ki 27-k art. szerint bizonyos pontokban magános erőnn, de különbb esetekben uradalmi törvény-széket kelletvén tartani, perfolymat által is szokott gyakoroltatni, mely az ezen törvényben érdekelt 's köz időre helybe hagyott 1769-ki urbarialis rendszabásból is megtétszik.

XVI. Az Apr. 3. R. 76 címje 12-dik art. 4-k pontja szerint a' jobbágyhoz férjhez ment lófő és darabont leányok a' magok székely örökségeknek örök becsü árrát, (ha uj és tiszta az eset) perfolymaton kívül kezekre vehetik, mert a' kibecsültetést es az örökségnek a' zászló alatt szolgáló közelebbi atyafi kezébe adását a' törvény perfolymat közbe jövetelin kívül láttatik a' tisztekre bizni. Ide járul azon ok is, hogy ha nemes szabad Székelyekhez mentek volna férjhez abban az esetben magát az örökséget is perfolymaton kívül vehették volna birtokokba a' Hár Törv. 1. R. 40-67-k címje szerint.

(folytatása követk.)